

e-learning a LMS Moodle

Pavel Šura

Centrum informačných technológií UK

e-mail: sura@rec.uniba.sk

tel.: 02 592 44 222

web: <http://moodle.uniba.sk>

Čo je „e-learning“

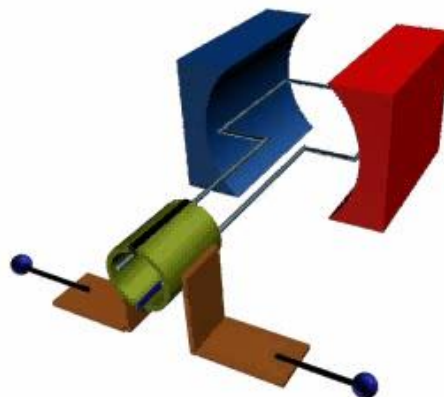
- **vzdelávací proces, pri ktorom sa využívajú multimediálne technológie, Internet a iné elektronické médiá**
- ide o prenos obsahu kurzu prostredníctvom Internetu, Intranetu, satelitného vysielania, interaktívnych televíznych programov, výučbových CD-ROM atď...
- vo vysokoškolskom vzdelávaní sa odporúča používať e-learning ako doplnok k prezenčnej forme štúdia - zmiešané vzdelávanie „blended learning“

čo sú e-kurzy

- e-kurz je základným prvkom e-learningu
- je naivné sa domnievať, že e-kurz vznikne prepísaním skrípt, či učebnice do webovej stránky. Didaktické pravidlá vhodné pre prezenčný (klasický) kurz **nie je možné mechanicky aplikovať na e-kurzy**
- treba si uvedomiť, že ide o proces transformácie obsahu predmetu/kurzu do formy **interaktívneho materiálu** určeného pre samoštúdium.

výhody e-kurzov

- multimediálne prvky môžu vhodne dopĺňať výklad učiteľa a tak lepšie prispieť k pochopeniu učiva

- obsah vzdelávania je možné pohotovo aktualizovať pomocou informácií na webe

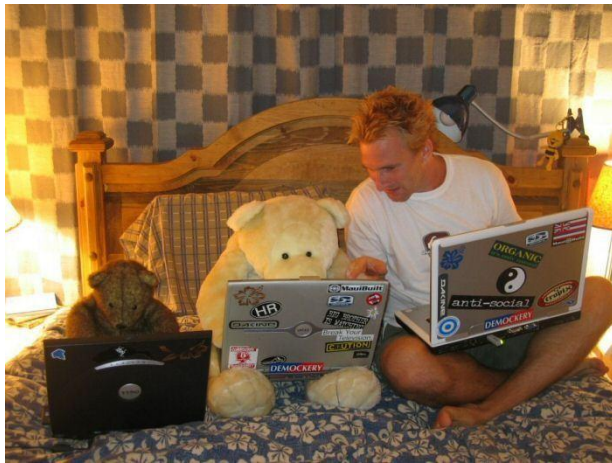

výhody e-kurzov - pokračovanie

- študent sa môže venovať štúdiu v čase, kedy mu to najviac vyhovuje, zvoliť si vlastné tempo štúdia, môže študovať na ktoromkoľvek mieste s pripojením na Internet,
- pochopenie látky môže učiteľ sledovať prostredníctvom vhodne zaradených testov,
- účastníci kurzu môžu medzi sebou spolupracovať, napr. prispievať do diskusie, komentovať prácu ostatných, prípadne sa podieľať na riešení spoločného projektu

nevýhody e-kurzov - pokračovanie

- sú jednotlivci, ktorým nevyhovuje samostatné štúdium

- nevhodnosť pre istý typ výučby (napr. tréning manuálnych zručností)

- možná frustrácia študenta z problémov technického charakteru (*neviem sa prihlásiť do kurzu, pomôžte mi...*)

spôsoby výučby e-kurzov

Synchronna výučba

- v reálnej triede (počítačovej učebni)
- vo virtuálnej triede (každý účastník na inom mieste – doma, v internetovej kaviarni...ale v rovnakom čase)

výhody:

- umožňuje v reálnom čase vzájomnú interakciu študentov aj lektora
- jednoduchšie sa modifikuje
- lektor môže improvizovať
- štýl výučby sa viac podobá prezenčnej forme

spôsoby výučby e-kurzov

Synchrónna výučba

nevýhody:

- vyžaduje koordináciu časových plánov zúčastnených
- nároky na miestnosť a jej vybavenie
- cestovné náklady
- nemožnosť voliť vlastné tempo štúdia a individuálny prístup
- môže odradiť nesmelých študentov.

spôsoby výučby e-kurzov

Asynchrónna výučba

na rôznych miestach a v rôznom čase (on-line aj off-line, napr. CD, DVD...)

výhody:

- nie je závislá na časových plánoch študentov
- umožňuje vlastnú voľbu tempa štúdia
- umožňuje individuálny prístup k látke

nevýhody:

- neumožňuje okamžitú interakciu s lektorom či ostatnými študentmi
- je menej flexibilná ako synchrónna
- niektorí študenti nemajú skúsenosti s týmto štýlom výučby

aký má byť e-kurz

- skladá sa z krátkych, tematicky ucelených lekcií 5 – 15 min.
- každá lekcia je spravidla ukončená testom
- obsahuje len skutočne potrebné informácie, doplňujúce informácie sú prezentované pomocou **hypertextových odkazov**
- orientácia v kurze jednoduchá a intuitívna
- kurz má logické usporiadanie

aký má byť e-kurz

- **nepoužíva** náročné technológie (!)
- grafický dizajn nie je samoučelný, ale je podriadený vecnému obsahu
- je interaktívny a podnecuje dialóg medzi učiteľom a študentom
- je k dispozícii študentovi stále, vo dne, v noci
- ľahko sa opravuje a aktualizuje.

príprava e-kurzu

- vytvoriť dobrý kurz si vyžaduje spravidla **tímovú prácu** odborníka na obsah kurzu, odborníka na didaktiku, počítačového grafika, špecialistu na multimédia a znalca LMS
- nie je reálne očakávať, že každý vysokoškolský učiteľ je schopný vytvoriť elektronický kurz
- príprava e-kurzu je časovo oveľa náročnejšia (až rádovo) ako príprava klasického kurzu.

základné pravidlá výučby E-kurzu

učiteľ by mal:

- promptne reagovať na študentove podnety – v opačnom prípade stráca študent motiváciu k štúdiu,
- neustále sledovať svoju elektronickú poštu, diskusné fórum,
- kontrolovať výsledky testov a výučbové aktivity,
- poskytovať rady a usmerňovať štúdium
- chváliť usilovných, podnecovať k aktivite zaostávajúcich

kontrola študijných výsledkov

na koniec ucelenej časti kurzu (kapitoly) je vhodné zaradiť test, ktorý slúži:

- pre samotného študenta ako informácia či správne pochopil preberanú látku,
- pre učiteľa ako podklad na hodnotenie študenta

Pretože pri asynchrónnej výučbe nemožno zaručiť, že študent vyplnil test samostatne, je potrebné tie testy, ktoré sú relevantné pri určení známky konať v učebni pod dozorom.

komunikácia so študentmi

- **elektronická pošta**
 - jednotlivcovi
 - skupine študentov
- **fórum** (dlhodobá forma diskusie – môže trvať napr. celý semester)
- **chat** (všetci musia byť v rovnakom čase na sieti a reagovať okamžite)
- **kalendár**
 - všeobecné udalosti
 - udalosti kurzu
 - skupinové udalosti
 - udalosti používateľov
- **fórum noviniek**

získavanie spätnej väzby od študentov

- **anketa**
 - jedna otázka a niekoľko ponúknutých odpovedí
- **prieskum**
 - žiaľ len prednastavené otázky
- **spätná väzba**
 - na rozdiel od prieskumu si učiteľ vytvára vlastné znenie otázok

Na záver kapitoly

- osobnosť učiteľa vo výučbe je nezastupiteľná,
- dlhodobé skúsenosti z porovnávania klasickej a elektronickej výučby vedú k záveru, že pre vysokoškolské vzdelávanie je najefektívnejší tzv. **blended learning**, t.j. kombinovaná výučba.

Literatúra:

- <http://www.moodle.org>
- <http://moodle.sk>
- <http://www.kirp.chtf.stuba.sk/moodle/course/view.php?id=16>